

Grau de Moles, pas de la serra de Biscarri, entre la Conca de Tremp i la Baronia de Rialb (Noguera). Dóna nom a la *serra del Grau de Moles* (1263 alt.).

Serrat de les Moles, a Navès-Busa (Solsonès) (XXXVIII, 143.4). *Torrent de les Moles*, a Puiformiu (Pall. S.) (XXXVII, 16.25). *La Portella de Moles*, a Sant Pere de Torelló (XII, 144; 145). *Tut de Moles*, nom d'una cova a Fontpedrosa (Conflent) (XXIII, 139.22).

Moleta de Roní, te. Roní (Pall. Sob.) (XXXIII, 163.13), d'on el *Riu de la Moleta*, a Farrera. *La Moleta* (1358 m. alt.) muntanya situada en el trifini de Boixar (Ports Mlla.) amb Coratxà i Pena-roja (XXVII, 139.13). *La Moleta*, a Vilafranca (Maestrat) (XXIX, 42.17). *La Moleta*, a Riola (Rib.B. Xúquer) (XXXI, 65.3).

Mas de *la Moleta* te. de Xodos al peu del morro prominent d'un serrat arrodonit (uns 4 k. al S. del poble, 3°24x40°13 ma. Teruel de Penyalgosa.

Planell de les Moletes, a Montcortès de Pallars (XXXVII, 115.6). *Les Moletes*, a Rossell (B. Maestr.) (XXVII, 113.4). *Les Moletes*, a l'Atzúbia (Valls de Pego) (XXXIII, 112.16).

Molella, partida antiga del terme de Castellfollit de Riubragós, documentada l'any 1078 (Arx. Sols.). Cf. l'article *Morella*.

Molelles. «*in loco qui dicitur Moleles*», pda. ant. del terme de Miravé (Solsonès) segons el *Capbreu de Miravé*, S. XII (Arx. Sols.).

Les Molatelles, pda. ant. terme de Morella segons el *Capbreu Miltan* de Morella (1443).

Es Moleto de Son Creus, pda. del terme de Bunyola (Mall.) (XI, 9.17).

Els Moletons, veïnat agregat a Vilanoveta del Camí, a l'esquerra de l'Anoia.

ETIM. Com estableix el *DECat.*: «Com a nom orogràfic *mola* prové, per comparació de la forma de les grans moles pètries de les serres, de contorn arrodonit i parets enronstants quasi aplomades, amb la colossal mola d'un molí gegant o ciclòpic» (v, 739b-50). J.F.C.

La Molassa (pron. *lə mulàsə*) noms de sengles rocasses, recollits per Casac. dels pescadors locals (1923-26): una damunt i NE. de Tiana («senya» /dels a Badalona) i una de submarina, dels pesc. de Cambrils, que va a parar a la *Roca de la Mola*.

Amb aquest derivat de *Mola* coincideix, només fònicament, l'apel·latiu *mulassa*, derivat de *mula*, mot negligit en els diccionaris, que per tant convé recollir ací —majorment per evitar confusions ja que s'ha usat també com genèric, de lloc. *Mulassa* denomina diverses grans cobertes de pell o couro: la que cobreix el monstre folklòric de les processons tradicionals (la mulassa de Berga, de Bna. etc.: *AlcM.*); la del túmul funerari (*AlcM.* § 3); peça del teler (*DAG.*); gran embolcall de couro rígid, toscament treballat, que protegeix certs cartularis i col·leccions de manuscrits de l'A.C.A. p. ex.: Mtz.Fdo., *BSCC* 1935, p. 198).

En fi, sembla que va designar les cobertes semiesfèriques que en grans jardins de palau cobricel·laven les avingudes: el Baró de Maldà es passeja, acompanyat de molts parents nobles «per sota les molasses» abans i després d'un gran àpat en els jardins del seu gendre Marquès de Castellbell, a la torre del Sitjar (entre St. Andreu i Horta), *Calaix de sastre 1804*, VII 29 i 30. J.C.

MOLANTA

Sant Pere Molanta, poblet del Penedès, 3 k.a l'Est de Vilafranca, dins el municipi d'Olerdola.

Pron.: *sam pērə mulántə* a Ordal i a St. Sadurní d'Anoia, Casac. 1920.

MENCIONS ANT. 1010: *Palacium Moranta* (*Cart. St. Cugat* II, p. 74); 1063: *Palað Moronta* (ibid. II, 295); 1127: intra te. castru Olerdula, intra eccl. *S. Petri de Palat Moronta* --- *S. Petri Moronta* (ibid. III, 81-82); *S. XII*: Stum. Petrum de *Palacio Molonta* (imprès *Moionta*, en *Cart. Poblet*, p. 163), a esmenar la *i*, sigui en *ro* en *l*; 1359: Sent P. de *Molanta* (*CoDoACA* XII, 36, id. id. *Melanta* 29); 1455, Sant Pere de *Molanta* (vila), en un capbreu de Vilafranca. En altres capbreus d'allí hi ha notícia d'un pou que suposo dins el mateix terme: 1421: lo pou de *Moranta*; 1504: Pou de *Moranta*; 1669-95: Lo pou den *noranta* (on deu haver-hi err. *n* per *m*) (nº 31, 13, 102 i 94, dels capbreus de què em donà còpia l'amic Giró de Vilafranca, 1955).

HOMÒNIMS on el nom figura nu, sense *Sant Pere*, i amb variants fonètiques.

2) Paratge ant. del te. de Cerdanyola del Vallès, devia ser una vall: 996: Val de *Moronta* (citada junt amb Ripollet) (*Cart. St. Cugat* I, 266); 1019: valle *Moronta*: affrontat circi, in te. de *Terracia* (ib. I, 123); 1063: ipso alode de *Vallemoronta* (ib. II, 300); 1075: Val *Moronta* (ib. III, 344); 1060-1108: Valle *Moronta* (ib. II, 453); 1114, orig.: Valle *Moronta* (ib. III, 29).

3) Paratge antic de l'Anoia que seria una desena de k. a l'O. d'Igualada, entre Tous i Clariana: 986: comba de *Moronta* (*Cat. Car.* II, 300, 11f., n. 42, amb un afegit del S. XII (igual a tots dos, o en var. *Maronta*): afr. amb *Clariana*; 1023, prop de Tous: *Moronta* (*Cart. St. Cugat* II, 136).

4) *La Moronda*, pda. del te. de Morvedre (XXX, 27.20).

I cf. els NPP infra.

ETIM. Àr. *murābbīṭa*, part. act. de Forma II de l'arrel *rbb'* 'dedicar-se amb zel a qualsevol negoci', 'amençar les fronteres enemigues', d'on provenen també *Miravet* (art. supra), *Almoràvit*, *ravata* etc. (*DECat.* VII, 126-8); en el nostre àrab vulgar s'emmudia la *i* postònica d'aqueixos participis (com observem també en els arabismes *Gorraptes* i *Balansat*, arts. supra),